

Stipendierapport

17th International Congress of Dietetics

7- 10 september 2016, Granada Spanien

I början av september höll *International Condederation of Dietetic Association* (ICDA) sin sjuttonde konferens i den spanska staden Granada och jag hade möjlighet att delta tack vare att jag erhållit DRF stora stipendium.

YLVA ORREVALL

*leg dietist
Funktionsområde
Klinisk nutrition,
Karolinska Universitets-
sjukhuset, Stockholm
samt medlem i DRF:s
arbetsgrupp för informatik
och etisk kodex.*

MIN GRANADAVISTELSEN INLEDDES med ett halvdagsmöte med medlemmarna i *EFADs Professional Practice Committee* (PPC), där jag ingår sedan många år. Gruppen består av fem dietister från olika europeiska länder. Vi arbetar med frågor som rör standardiserat språk som *Nutritionbehandlingsprocessen* (NCP), regler för registrering/legitimering samt etik. De flesta av våra möten har vi via telefon så det är alltid lika roligt, och också väldigt produktivt när vi kan träffas för ett fysiskt möte. I gruppen har vi bland annat utarbetat en vision om att europeiska dietistorganisationer ska ha implementerat en standardiserad *nutritionsbearbetningsprocess* och ett standardiserat språk fram till 2020 (dokumentet finns på drf.nu under material).

Som en aktivitet i denna grupp har jag varit med och skapat en e-postlista för personer som arbetar med implementering av ett standardiserat språk för dietister i olika länder inom Europa. Då vi visste att många personer från den e-postlistan var närvarande vid konferensen så

bjöd vi in till en gemensam lunch där alla presenterade var någonsans i implementeringsprocessen de befinner sig och utbytte tankar och idéer inför framtiden. Implementeringen av NCP är verkligen på frammarsch i många länder i Europa.

En konferens i tiden

Till konferensen hade över 1300 deltagarna samlats, och temat för året var "*Going to Sustainable Eating*". Bland annat hade man gjort en film kring detta som visades vid invigningen och målet var att skapa en papperslös konferens. Istället för att trycka ett konferensprogram hade man skapat en app med all information om kongressen och måltiderna hade tyngdpunkt på vegetarisk mat. Mitt syfte med att delta på konferensen var framför allt att ta del av föreläsningar och workshops kring NCP och dess terminologi. En hel session var ägnat åt detta ämne och vi fick bland annat ta del av hur olika länder arbetat med implementeringen av NCP. Från Sverige presenterade Elin Lövestam, Institutionen för

Alhambra är ett stort palatsområde belägen på en höjd i den andalusiska staden Granada

FAKTA: ICDA

Redan 1952 höll ICDA sin första kongress och sedan dess har kongresser hållits var fjärde år. ICDA är en organisation som består av över 40 dietistföreningar och mer än 160 000 medlemmar från hela världen. ICDA är kanske inte så känd bland svenska dietister då vi blev medlemmar först för några år sedan. Tidigare kunde endast en organisation från varje land vara medlem och den platsen har sedan länge hållits av Kost och Näring men reglerna har nu ändrats. För den som vill veta mer om ICDA så finns mycket information på deras hemsida (www.internationaldietetics.org). Man har bland annat utarbetat "International Code of Ethics and Code of Good Practice", "International Standard for Dietetics Education" samt "International Definition of Dietitian".

kostvetenskap, Uppsala Universitet, resultat från sina journalgranskningsstudier och sin fokusgruppstudie där dietister diskuterat sina erfarenheter av att använda NCP och terminologin (för mer info om Elins arbete se DA nr 2.16).

Florine Riesen presenterade hur den schweiziska dietistorganisationens har valt att arbeta med implementeringen av NCP i syfte att förbättra kvaliteten på dietisternas arbete. **Varitha Kinghorn** från Australien presenterade sitt arbete med att skapa ett *online community*, en webbsida för dietister som vill utveckla sitt arbete med NCP. Sidan erbjuder stöd, utbildningsmaterial och andra verktyg för dietister för att underlätta användandet av NCP.

Practice-based Evidence in Nutrition

Flera sessioner hölls av teamet bakom *Practice-based Evidence in Nutrition* (PEN), dvs den fantastiska databas för dietister som startade som

ett initiativ från den kanadensiska dietistorganisationen, men som nu också inkluderar dietistorganisationerna i Storbritannien, Australien, Nya Zeeland, Spanien och Sydafrika. Syftet med PEN är att vara ett redskap för dietister för att snabbt kunna få tillgång till evidensbaserad information inom nutritionsområdet. Under 2015 tog PEN ett beslut

att framöver använda GRADE-systemet när man tar fram rekommendationer. Denna gedigna evidensbaserade process var föremål för flera presentationer. Jag vet att redan i dag har dietister vid dietistutbildningarna tillgång till PEN och också alla dietister inom Stockholms läns landsting. Kanske är det fler dietister som har tillgång till PEN via sina sjukhusbibliotek? Om man är nyfiken på PEN så kan man anmäla sig för en 15-dagars testperiod via deras hemsida (<http://www.pennutrition.com>)

Elin Lövestam presenterar sina forskningsresultat

Ett annat syfte för mig med att delta i kongressen var att nätverka, diskutera och skapa kontakter med dietister från världens alla hörn som implementerar och använder NCP. Bland annat hade jag givande diskussioner med Alison Steiber och Tina Papoutsakis som nu är ansvariga för NCP inom the Academy of Nutrition and Dietetics och som vi inom DRF's arbetsgrupp för informatik och etisk kodex har en pågående dialog med. Jag förde också spännande diskussioner med representanter för de norska och danska dietistorganisationerna som nyligen har släppt de första versionerna av sina översättningar av NCP-terminologin online.

Vi var inte så många från Sverige och DRF som deltog vid denna kongress. Nästa kongress hålls i september 2020 och för första gången kommer konferensen vara förlagd i Afrika. Närmare bestämt i Sydafrika och Cape Town (www.ICD2020). Jag hoppas att fler svenskar har möjlighet att närvara då, även om det är en lång resa. Det är en otroligt inspirerande upplevelse att under flera dagar få höra om allt fantastiskt arbete som dietister gör runt om i världen och få chansen att knyta internationella kontakter.

DA

Delar av Nordiskt NCP-nätverk. Fr.v: Charlotte Peersen, Danmark, Elin Lövestam, Sverige, Ylva Orrevall, Sverige, Lene Thoresen, Norge och Nanna Ruengkratok Lang

Fortfarande långt kvar till bra matvanor i de nordiska länderna

Allt fler nordbor äter ohälsosamt och det är nästan lika vanligt att vara överviktig som att vara normalviktig. Barn i Norden äter ofta bättre än de vuxna, men de sociala skillnaderna i barnens matvanor har ökat markant. Det visar en ny nordisk undersökning.

Barn i Norden äter i genomsnitt mer fisk, frukt och grönsaker och mindre socker än 2011. Men undersökningen visar samtidigt på ökade skillnader mellan barn i olika sociala grupper. Bland barn med föräldrar med kort utbildning har andelen som äter ohälsosamt fördubblats sedan 2011, från 12 till 24 procent. Bland barn med föräldrar med hög utbildning är det färre som äter ohälsosamt, från 14 till 10 procent.

I Sverige har andelen barn som äter mycket sockerrika livsmedel ökat sedan 2011, men konsumtionen är fortfarande bland den lägsta i Norden.

– Det är visserligen positivt att barn i genomsnitt äter mer av det som är nyttigt. Men det är samtidigt mycket allvarligt att de sociala skillnaderna i barns matvanor tycks öka. De ökade hälsoklyftorna är något som hela samhället behöver ta på allvar, säger Anna-Karin Quettel, nutritionist på Livsmedelsverket.

Svenskarna är bra på att äta fisk, grönsaker och att röra på sig

När det gäller de enskilda matkategorierna äter svenskarna förhållandevis mycket frukt och grönsaker samt fisk och förhållandevis lite socker. De andra länderna har minskat sitt sockerätande mer än Sverige, men från en betydligt högre utgångsnivå. I genomsnitt äter nordborna mindre fisk och fullkorn och mer mättat fett än 2011. Undersökningen visar också att svenska vuxna, tillsammans med finländarna, är mest fysiskt aktiva i Norden och ägnar sig minst åt skärmar som TV och datorer på fritiden. Däremot är andelen inaktiva barn högst i Sverige.

Andelen vuxna i Norden med dåliga matvanor har ökat från 18 procent till 22 procent mellan 2011 och 2014. Ökningen motsvarar ungefär en halv miljon människor. Män har generellt sämre matvanor än kvinnor. Den största andelen med ohälsosamma matvanor finns i åldersgruppen 25 till 44 år.

– Resultatet ger inte en total bild av matvanorna men visar tendenser till skillnader mellan länderna och utveckling över tid, säger Heléne Enghardt Barbieri, utvärderare på Livsmedelsverket.

Fakta om undersökningen

Undersökningen, som genomfördes 2014, är ett samarbete mellan myndigheter och forskare i Sverige, Danmark, Norge och Finland och är beställd av Nordiska Ministerrådet. Sammanlagt har 4949 barn (7-12 år) och 17775 vuxna (18-65 år) i de fem nordiska länderna svarat på frågor om bland annat matvanor och fysisk aktivitet. Undersökningen gjordes även 2011. För att värdera om befolkningen i de nordiska länderna äter hälsosamt eller ohälsosamt har ett kostindex beräknats utifrån hur ofta intervjupersonerna har svarat att de äter grönsaker, frukt, fisk, fullkornsbröd och livsmedel rika på socker eller mättat fett.

Syftet med undersökningen är följa utvecklingen i kost- och motionsvanor i de nordiska länderna i förhållande mot de mål som är i uppsatta i "Nordic plan of action on better health and quality of life through diet and physical activity". Handlingsplanen antogs 2006 av Nordiska ministerrådet.

Ladda ned dokumentet här:

<https://www.livsmedelsverket.se/globalassets/rapporter/2017/the-nordic-monitoring-system-2011-2014.pdf>

DA

